

Lakleta kraljčina.

Neki kralj je bil vže dolgo oženjen, pak ni imel nič otrok. Rekel je enkrat, da bi le vsaj kaj bilo, če tudi sam hudič. Kmalo potem je bila kraljica noseča in je porodila veliko hčer, ki je očividno naglo rastla in precej po rojstvu jesti začela ter je veliko več pojedla kakor vsaki drugi največi človek. Konej sedem let stara reče enega dne kralju: »Oče, umrla bom! Tam v cerkvi me pokopajte v stransko kapelo in vsaki večer mi enega vojaka na stražo postavite!» Oče ji obljubi to storiti, in hči je res umrla. Veliko žalovanje je bilo na kraljevem dvoru po njej, in ko je bil dan pogreba, jo na kraljevo povelje pokopljajo v cerkvi v stransko kapelo.

Zvečer zapove kralj, da morajo vojaki vsaki večer stražiti pri grobu njegove hčere. Prva straža je bila od devete ure zvečer do dvanajste ure o polnoči, druga pak od polnoči do tretje ure zjutrej. Postavijo tedej brz prvi večer stražo, o polnoči pak pridejo, da bi menjali

stražo, a vojaka, ki je do polnoči stal na
straži, ni bilo nikjer, pozrla ga je bila
zakleta kraljčica. Ravno tako se je
zgodilo vsaki večer s prvo stražo.

Vendar so to prikrivali, kar se je
dalo, a kmalo se je vkljub vsem zapo,
vedim prikrivanja to razvedilo med
vojaki, in vsak se je bal na to stražo
iti, zvest si gotove smrti.

Pozneje so tudi viksi se pogovo,
rili in so le take na to stražo pošiljali,
ki so jih zaradi slabega obnašanja
težko trpeli. Enkrat se spri tudi
eden jako čislani vojak s svojimi
viksimi, in ti mu odločijo za kazen
to stražo. Ves prestrašen sprejme
vojak to povelje, ki ga je gotovi
smrti izročevalo. Imel je pak ta
vojak v neki mestni krčmi izbrano
gubico, od ktere gre pred smrtjo se se
posloviti, una ga pak nagovarja, naj
to mesto zapusti in ubeži, da bo se
pri življenji ostal. Preden se ločita,
mu da gubica še denarja, da bo imel
za daljno potovanje, in odšel je čez
mesto namenivši se ubežati vojakom.
Ko je prišel do mestnih vrat, ga sreča
neka ženska, ki ga vpraša, kam gre

tako hitro in zakaj je tako žalosten. „E, kaj
vam bom pravil, sej je vse gastonj, saj mi
ne morete pomagati,“ — ji odgovori vojak,
ženska pak ga le sili in sili, obetaje mu
mogočo pomoč, tako, da se nazadnje, vendar
vda in ji svojo reč razodene. Potem mu
reče ženska: „Nikar ne ubežite roja,
kom, ampak pojdite na vašo stražo
in se nič ne bojite, ne bode vas
kraljčina pozrla ne. Le slušajte
moj svet: Kadar bode deseta ura bila,
vstopite se v veliki oltar za podobo
(štatvo) svetega Janeza Evangelista,
potem bo prišla zakleta kraljčina in
vas ne bode vidila, bo po cerkvi
razgrajala, a če se boste mirno zavd-
žali, vas ne bode prej vglotala,
kakor ko bo vže nje čas prešel in
potem vam ne bode mogla nič
žalega storiti.“ Mladenič se zahvali
za svet, gre in stori tako. Ko je
deseta ura odbila, se kraljčin grob
odpre in iz njega pride vsa črna
kraljčina, ki strasno kričaje po cerkvi
išče svoj rop, ter upije: „Oče, Gubi oče!
kje je moja večerja? O moji smrti ste
mi obljubili, vsak večer enega vojaka
mi poslati, — zakaj ste nočoj prelomiti
to obljubo!“ Tako je razgrajala, do 11. ure.

Ko je vže enajst ura odbila, zagleda kralj
kraljčina v velicem oltarji vojaka za svetem
Janezom, nagloma se stegne proti njemu,
a v tistem hipu, ko bi se bila imela
vojaka prijeti, odbije enajsta ura in
zakleta kraljčina nazaj odstopi ter
se urno vleže v svoj grob, ki se brž
zapre za njo. Potem stopi vojak iz
oltarja, ter zopet po svoji prejšnji navadi
straži in po cerkvi gori pak doli hodi.
Tako ga dobi o polnoči nova straža, ki
se ne more temu dosti načuditi, da je
še živ ostal na tej straži, ko vže več
let to uro na temu kraji zgine vsakdo
za vselej, odkar je takej straža. Sopra,
sevali so ga tudi vojaki v kosarni,
ko je k njim prišel iz straže, kaj je
vse videl in slisal ter doživel na tej
straži; on pak ni hotel nič povedati,
le zavrnil jih je: „Kdor hoče to videti,
kar sem jaz videl in vediti, kar jaz
vem, mora sam na to stražo iti, pak
bo prav.“ Drugi dan so to nazna-
nili kralju; ter jim ^{pak} ukazaje, da morajo
zopet tistega vojaka kakor sinoči na
to stražo postaviti drevi v cerkev.

Pzgodil se tako. Mladenec pak slisavi
to povelje, se zoperstavi tej naredbi,
reksi, da ni še nikdar bilo slisati,

da bi kje na osem sveta eden in
tisti vojak dva večera zaporedoma
na enem in ravno tistem mestu stal
na straži, zato misli, da tudi njega
ne more vezati ta ukaz; a vse to ni
nič pomagalo, vikši so ostali pri
svoji besedi, in mladenič se je moral
povpreči nehote njihovi oblasti.

Ves prepaden in žalosten tava zopet
po mestu in spet gre od svoje ljubice
se posloviti, ktera mu kakor prejšni dan
svetuje pobegniti. Mladenič sluša ta
svet in se napoti na beg ter urno koraka
proti mestnim vratom; a spomnivši se
včerajšne stare ženske, ki mu je pot
zavrla, se obrne protinasprotnim vratom,
da bi jo danes več ne srečal. Klonej
pak pride strelaj blizo vrat, ga vže spet
sreča ravno tista ženska kakor prejšni
dan in zopet vpraša, kam tako hitro gre.
Ko ji ta zopet nehote odgovoriti
mora, da gre na beg od vojakov zaradi
te strašanske straže, mu ženska zopet
ubrani bežati in ga sili nazaj na stražo
iti zagotovivši, da se mu ne bode nič
žalega zgodilo, če bode le njen svet
slišal. Ko se ji na to mladenič odá,

mu pove, da naj gre nočoj pred deseto
uro za trugo zaklete kraljčine in
naj mrliča, ki je v prvi trugi za
kraljčino vzame iz truge, ter se
vleže v tisto trugo in dene mrliča
vseh sebe, potem ga ne bo kraljčina
videla; in ko nje ura preteče, bode
resena. — Mladí vojak se ohrabri,
ter gre na to stražo, in stori, kakor
mu je bilo rečeno. O deseti uri se
truga kraljčine odpre, in belo-oble-
čena kraljčina pride iz nje, raz-
saja po cerkvi kakor prejšni večer
in išče po vseh kotih svojo večerjo,
a ni mogla nikjer zapaziti vojaka.
Ko pak enajsta ura odbije, se umiri
kraljčina, gre in zapre svoj grob,
ter zapazi mladega vojaka, kteremu
se zahvali za resitev. Potem gresta oba
pred veliki oltar, in se za to srečo
Bogu zahvalita v srčni molitvi.

Do končani molitvi prime kraljčina
mladenca za roko, ter se sprehaja po
cerkvi z njim in mu svoje reči
pripoveduje. Tako ju najde merjavna
straža, ki se jako vstraši tega,
se nazaj obrne in gre to naznaniti
kralju, kteri se precej napoti sam

pregledati iti v cerkev, kaj se je zgodilo.

Ko pride kralj v cerkev, brž mu gre rešena hčerka naproti, ga objame in mu pove, kako jo je ta mladenič rešil. Botem so sli vsi skupaj veseli v kraljevo palačo, kjer so se več dni radovali in gostarili. Kraljčina je na to izvolila svojega rešenika za ženina in tudi kralj je v to privolil. Bila je kmalo zaroka kraljevi hčeri z njenim rešiteljem, kateri je bil ob enem zvoljen za dednega namestnika kraljevega.

327/223

Kukavica.

1.
Kdor sliši kukavico spomladi na tesse, bode tisto leto dostikrat lačen. Kdor jo sliši brez denarja v žepu, bo tisto leto malo denarja imel.

2.
Jako stari ljudje, slišavši prvič spomladi kukavico, ugotovijo koliko let bodo se živeli. Pri tem se zgodi, da jim včasih prerokuje čez mero dosti let.